

CHƯƠNG XIX

NẾU tư tưởng của Elizabeth đều được rút tĩa từ gia đình cô, hẳn cô không thể tạo nên một hình ảnh thật tốt đẹp về đời sống lứa đôi hoặc gia đình êm ấm. Ông bố, vì bị thu hút bởi tuổi trẻ, sắc đẹp và vẻ bề ngoài vui tươi do tuổi trẻ và sắc đẹp tạo nên, đã cưới một người phụ nữ có hiểu biết yếu kém và đầu óc thiếu thoáng đạt, để rồi ngay trong thời gian đầu của cuộc hôn nhân đã không còn chút tình yêu mến thật lòng nào đối với vợ mình. Những kính trọng, quý mến và tự tin đã biến mất vĩnh viễn; mọi quan niệm của ông về hạnh phúc gia đình đã bị đập đổ. Nhưng ông Bennet không có tính thích đi tìm an ủi cho nỗi thất vọng về sự thiếu thận trọng của ông, nên ông không lao vào những thú vui vốn có thể xoa dịu những kẻ vô phúc đã làm chuyện điên rồ hay gây tội lỗi. Ông yêu miền quê và thích đọc sách, rồi có thú vui từ đấy. Đối với bà vợ, ông không hàm ơn gì nhiều trừ khi thói ngu xuẩn và điên rồ của bà khiến ông buồn cười. Đây không phải là thứ hạnh phúc mà theo đây người đàn ông mang ơn vợ mình, nhưng khi

ông không có khả năng lao vào những thú tiêu khiển khác, nhà triết lý chân chính phải biết hưởng lợi ích như thế mỗi khi có được.

Tuy nhiên, Elizabeth chưa từng lâm nguy những hành vi không phải phép của ông trên cương vị một người chồng. Cô luôn đau khổ khi nhìn thấy ông như thế, nhưng vì tôn trọng những khả năng của ông và vui vì được ông quý mến, cô cố gắng quên đi điều cô không thể bỏ qua, và gạt ra khỏi ý nghĩ những hành động đáng buồn khi ông tỏ ra thiếu trách nhiệm, hoặc thiếu tinh thần đoan trang lứa đôi khi ông phớt bẩy vợ ông trước sự khinh thường của con cái. Nhưng cô chưa từng bao giờ cảm nhận sâu sắc về những bất lợi của đám con gái trong một cuộc hôn nhân không hòa hợp như thế, cũng chưa từng nhìn ra những điều tệ hại từ việc sử dụng tài năng một cách lệch lạc - những tài năng nếu được khai thác đúng chỗ có thể ít nhất khiến các cô con gái được người khác tôn trọng, nếu không thể mở mang đầu óc của bà vợ.

Trong khi Elizabeth vui mừng vì Wickham sẽ ra đi, cô không thấy có lý do gì khác để mãn nguyện với sự mất mát của trung đoàn dân quân. Những buổi họp mặt nơi nhà người khác trở nên đơn điệu hơn trước; và trong nhà, cô có một bà mẹ và một em gái luôn bức dọc vì mọi thứ chung quanh họ đều trở nên nhàm chán, tạo nên một bầu không khí u ám trong

gia đình. Mặc dù Kitty dần dà có thể lấy lại lý trí thiên bẩm của cô vì những người làm đầu óc cô chộn rộn đã văng mặt, cô em kia, mà mọi người lo sợ sẽ bị gặp điều tồi tệ hơn, có thể càng dần thân sâu thêm vào những điên rồ trong tự tin. Vì thế, cũng như lúc trước, cô nghĩ rằng một sự kiện mà mình nôn nóng chờ đợi, khi xảy ra không làm cho cô hài lòng như đã mong muốn. Hậu quả là cần xác định một thời khoảng khác để bắt đầu được vui thật sự, cần có một điểm mốc theo đây có thể nối kết mọi mong ước và hy vọng, qua đây cảm thấy thích thú vì chờ đợi, an ủi cô cho hiện tại, và chuẩn bị cho một thất vọng khác. Chuyến đi du ngoạn của cô đến Vùng Hồ bây giờ trở thành cảm nghĩ hạnh phúc. Đây là niềm an ủi tốt nhất cho những giờ khắc bức bối do bà mẹ cô và Kitty gây ra. Nếu có Jane tham gia vào kế hoạch này thì mọi việc hẳn sẽ trở nên tuyệt diệu.

Cô nghĩ: "May là mình còn có điều gì đấy mà ước mong. Nếu việc dàn xếp đã đầy đủ, mình chắc chắn sẽ bị thất vọng. Nhưng ở đây, bằng cách mang trong tâm tư một nguồn tiếc nuối bất tận trong khi cô em văng mặt, mình có thể hy vọng mọi mong ước sẽ trở thành hiện thực. Một kế hoạch trong đó mọi việc đều hứa hẹn mang đến niềm vui thì không khi nào thành công, chỉ có thể tránh thất vọng qua việc bảo chữa cho một ít phiền toái kỳ dị."

Khi Lydia ra đi, cô hứa sẽ viết thư thương xuyên và thật chi tiết cho bà mẹ và Kitty; nhưng những lá thư của cô luôn luôn chậm trễ, luôn luôn rất ngắn. Những lá thư cho bà mẹ không nói gì nhiều ngoài việc họ vừa đi thư viện về với một vài sĩ quan nào đấy chăm chú họ, về cửa hàng nơi họ nhìn thấy những món trang trí khiến họ mê tít; rằng cô vừa mua một cái áo ma-xi mới, hoặc một cây dù mới mà đáng lẽ cô phải mô tả chi tiết, nhưng phải vội vã chấm dứt vì bà Forster đang gọi, và họ đang chuẩn bị đi đến doanh trại. Việc liên lạc với cô chị càng cho ít tin tức hơn; những thư viết cho Kitty, tuy có dài hơn, nhưng chứa quá nhiều việc không thể kể cho người khác.

Sau khi Lydia đã đi được hai hay ba tuần, bầu không khí vui vẻ trở lại với Longbourn. Mọi thứ đều mang đến một tinh thần phấn chấn hơn. Những gia đình đi thành phố trong mùa đông đã trở về, những giao tiếp trong mùa xuân lại bắt đầu. Bà Bennet trở lại với tinh hay cầu nhàu trảm lạng cố hữu của bà. Vào giữa Tháng Sáu, Kitty đã nguôi ngoai nên có thể đi đến Meryton mà không rơi nước mắt; một sự kiện hứa hẹn điều tốt đẹp khiến Elizabeth hy vọng trong mùa Giáng Sinh kế đến, cô em có thể trở nên biết điều để không nhắc đến một sĩ quan quá một lần mỗi ngày, trừ phi qua sự thu xếp quái ác của cơ quan quốc phòng, một trung đoàn khác được điều đến Meryton.

Thời điểm bắt đầu chuyến du ngoạn miền Bắc đang đến nhanh. Khi chỉ còn hai tuần, một lá thư của bà Gardiner gửi đến khiến chuyến đi bị hoãn lại và hành trình bị rút ngắn. Bà Gardiner bị bận công việc cho đến Tháng Bảy và phải đi London trong một tháng. Thời gian không đủ cho họ đi xa để được nhìn ngắm nhiều, hoặc ít nhất nhìn ngắm trong nhà và thoải mái như đã dự trù. Họ bắt buộc phải hủy bỏ chuyến đi Vùng Hồ, thay vào đây là lộ trình gần hơn. Theo dự kiến mới, họ sẽ chỉ đi đến điểm xa nhất là Derbyshire. Vùng này có nhiều sắc thái đủ cho họ du ngoạn trong ba tuần, là nơi hấp dẫn đặc biệt đối với bà Gardiner. Thị trấn nơi bà đã sống vài năm lúc trước, cũng là nơi họ định lưu lại ít ngày, là đối tượng khiến bà quan tâm muốn tìm hiểu nhất.

Elizabeth rất thất vọng; cô đã mong được đi thăm Vùng Hồ và nghĩ có thể vẫn đủ thời giờ. Nhưng tình cô dễ toại ý với những gì mình có, nên cô sẵn lòng chấp nhận hoàn cảnh mới.

Có nhiều ý nghĩ do cái tên Derbyshire gợi nên. Có không thể đi thăm thú mọi nơi mà không nghĩ đến dinh thự Pemberley và chủ nhân ở đây. Cô tự nhủ: "Nhưng chắc chắn mình có thể đi vào vùng anh ấy cư ngụ mà lòng thấy thanh thản và mang về một ít khoáng tinh thể mà anh ấy không hay biết".

Thời gian chờ đợi giờ kéo dài gấp đôi, bốn tuần trước khi ông cậu và bà mợ đến. Các đứa trẻ, gồm hai gái lên sáu và tám và hai trai nhỏ hơn, được giao cho Jane trông nom. Bọn trẻ yêu mến Jane, và với tính chất điềm đạm ngọt ngào, cô tỏ ra thích hợp để chăm sóc chúng - dạy dỗ chúng, chơi đùa với chúng, thương yêu chúng.

Hai ông bà Gardiner chỉ lưu lại Longbourn một đêm; rồi lên đường ngày hôm sau cùng với Elizabeth để theo đuổi không khí mới lạ và vui thú. Chắc chắn ba người sẽ lấy làm vui thú - vì có người đồng hành thích hợp; sự hòa hợp trong thể chất và tinh khí nhằm chịu đựng mọi hoàn cảnh bất tiện - tính lạc quan để mọi thú vui được trọn vẹn - cùng niềm thương yêu và tri thông minh nhằm đối phó với những thất vọng khi xa nhà.

Không cần mô tả kỹ về Derbyshire hoặc những địa điểm có tiếng tăm dọc đường; chỉ cần quan tâm đến một vùng nhỏ của Derbyshire. Khi họ đến thị trấn nhỏ Lambton, nơi bà Gardiner cư ngụ trước kia và nơi gần đây bà biết còn có vài người quen biết vẫn còn ở lại, họ rẽ sang một đường khác, và sau khi đi năm dặm, bà mợ cho Elizabeth biết họ đã đến Pemberley. Nó không nằm ngay trên đường đi của họ, nhưng cách con đường không hơn một, hai dặm. Vào buổi tối hôm trước, khi bàn về hành trình kế tiếp bà Gardiner đã

tô ý muốn đi thăm lại chôn này. Ông Gardiner đồng ý, và Elizabeth được hỏi ý kiến. Bà mẹ nói:

- Cháu ạ, cháu có muốn đi xem nơi mà cháu đã nghe nói đến nhiều không? Nơi có vài người cháu quen biết. Wickham sống ở đây khi còn thơ ấu, cháu biết đây.

Elizabeth cảm thấy đau buồn. Cô nghĩ cô không có gì liên quan đến Pemberley, muốn ra về không thích đi đến đây. Cô cho biết cô đã quá chán ngán nhìn ngắm những ngôi nhà lớn; sau khi đã đi qua bao nhiêu ngôi nhà như thế cô không còn vui thú nào trông thấy những tấm thảm hay màn cửa sa-tin đẹp đẽ. Bà Gardiner tán công sự dốt nát của cô:

- Nếu chỉ có những ngôi nhà được trang trí cầu kỳ, mẹ cũng không màng đi đến đấy; nhưng vùng đất này thật tuyệt. Nó có những khu rừng đẹp nhất nước.

Elizabeth không nói gì thêm, nhưng trong thâm tâm cô không thuận theo. Khả năng gặp lại anh Darcy khi đi đến đây lập tức hiện ra trong trí cô. Thật là kinh khiếp! Cô đỏ mặt với ý nghĩ này, cho rằng nên nói thẳng với bà mẹ thay vì phải mạo hiểm. Nhưng bà phản bác. Cuối cùng cô sẽ quyết định sau khi kín đáo hỏi han về sự vắng mặt của gia đình ấy.

Theo cách ấy, vào buổi tối cô hỏi người bồi phòng rằng dinh thự Pemberley là nơi nên thăm viếng hay

không, ai là chủ nhân, và cô bình thân hỏi tiếp liệu chủ nhân đã đến đây để vui hưởng mùa hè chưa. Người bồi phòng đáp rằng chưa. Bây giờ không còn gì để lo lắng, cô hiếu kỳ muốn đến xem ngôi nhà. Khi được hỏi ý kiến lần nữa sáng hôm sau, cô có ngay câu trả lời bình thân rằng thật ra cô không có gì phải phản đối ý định của hai ông bà.

Vì thế, ba người lên đường đi Pemberley.